

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

CURRICULUM

AUTOR:

Valeria ȘTERBEȚ,
Doctor în drept, judecător
la Curtea Constituțională,
formator INJ

Chișinău – 2012

I. PRELIMINĂRI

Unul din principiile generale ale procesului judiciar îl constituie principiul legalității, conform căruia procesul judiciar se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale legislației naționale.

Dreptul de a înfăptui justiția îi aparține doar judecătorului, care este obligat să execute întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției, să asigure ocrotirea drepturilor și libertăților cetățenilor, a onoarei și demnității lor, apărarea intereselor societății, dând dovadă de înaltă cultură a activității judecătorești, care presupune cunoștințe de drept (teoretice), aptitudini practice și etică profesională adecvată. Aceasta derivă și din actele internaționale în domeniu.

Constituția Republicii Moldova și legislația, ce reglementează principiile organizatorice și de activitate ale sistemului judecătoresc, stabilește cerințe destul de înalte pentru exercitarea funcției de judecător, avînd în vedere și buna cunoaștere a procesului de organizare a activității judecătorești, de administrare a cauzelor, de efectuare propriu-zisă a justiției în cadrul legii procedurale respective cu utilizarea largă a tehnologiilor internaționale.

Dinamica perfecționării cadrului legislativ, inclusiv la capitolul de organizare a sistemului judecătoresc, necesită actualizarea obiectivelor de accesare în funcția de judecător, de dobîndire a aptitudinilor profesionale respective, aplicare corectă a principiilor de organizare și activitate a sistemului judecătoresc.

Practica a demonstrat, că pentru o justiție eficientă este necesară o pregătire specializată în domeniu.

Un rol important în acest sens îl are formarea inițială pentru numirea în funcție de judecător în cadrul Institutului Național de Justiție (INJ) în conformitate cu strategiile conceptuale și metodologice Europene și naționale în domeniu.

Curricula la disciplina „Organizarea activității instanțelor de judecată” se axează pe obiectivele generale (cunoaștere, aplicare, integrare) și standardul de formare profesională, reieșind din Cadrul European și cel Național al Calificărilor, cu un grad mai înalt și complex al tematicii atît pentru orele de curs, cît și pentru cele de seminar, corespunzînd specificului profesional al funcției de judecător.

În complex, Curricula la disciplina „Organizarea activității instanțelor de judecată” este prezentată drept un document de formare profesională și este orientată spre familiarizarea candidaților la funcția de judecător cu prevederile dreptului internațional în domeniu, instrumente naționale ce țin de domeniul reformei legislative și instituționale a judiciarului, realizările practice, aspectele problematice și de perspectivă, lărgind și aprofundînd potențialul intelectual și formînd abilități profesionale de viitor judecător.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Semestrul	Numărul de ore		Evaluarea	Responsabil de disciplină
		curs	seminare		
SO	II	12	24	Colocviu diferențiat	V. Șterbeț

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

a) Tematica și repartizarea orelor de curs

Nr. d/o	T E M A	Realizarea în ore
1.	<i>Puterea judecătorească. Sistemul judecătoresc. Secretariatul instanței judecătorești.</i>	2
2.	<i>Autoadministrarea și administrarea judecătorească. Delimitarea competențelor.</i>	2
3.	<i>Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.</i>	2
4.	<i>Garanțiile independenței judecătorului.</i>	2
5.	<i>Formarea profesională a judecătorului.</i>	2
6.	<i>Protecția de stat a judecătorului, asigurarea lui materială și socială.</i>	2
	În total	12

b) Tematica și repartizarea orelor de seminar

Nr. d/o	T E M A	Realizarea în ore
1.	<i>Puterea judecătorească. Sistemul judecătoresc. Secretariatul instanței judecătorești.</i>	4
2.	<i>Autoadministrarea și administrarea judecătorească. Delimitarea competențelor.</i>	4
3.	<i>Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.</i>	4
4.	<i>Garanțiile independenței judecătorului.</i>	4
5.	<i>Formarea profesională a judecătorului.</i>	4
6.	<i>Protecția de stat a judecătorului, asigurarea lui materială și socială.</i>	4
	În total	24

IV. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei „Organizarea activității instanțelor de judecată”, audienții obțin următoarele competențe:

- dobândirea aptitudinilor specifice profesiei, respectiv aplicarea corectă a legilor de organizare judiciară, a regulamentelor și codului deontologic;
- determinarea concepției personale a magistratului asupra profesiei sale;
- cunoașterea standardelor europene în domeniu;
- respectarea deontologiei profesionale în polemica cu interlocutorii (colegi, participanți la proces, etc.),
- acumularea dexterității de utilizare a limbajului juridic adecvat și adaptarea acestuia la diverse situații;
- aplicarea și interpretarea normelor legale relevante;
- aplicarea regulilor de calificare a abaterilor disciplinare la soluționarea cazurilor practice;
- evaluarea corectitudinii sau incorectitudinii unor soluții din practica CSM;
- formularea unor recomandări în scopul îmbunătățirii calitative continue a legislației pertinente în unison cu principiile constituționale privind sistemul judecătoresc și statutul judecătorului.

V. OBIECTIVELE GENERALE ALE DISCIPLINEI

În baza studierii disciplinei “Organizarea activității instanțelor de judecată” audientul trebuie

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să caracterizeze funcția statală de înfăptuire a justiției;
- să descrie sistemul instanțelor judecătorești;
- să identifice principiile constituționale de separare și colaborare a puterilor;
- să cunoască și să aplice noțiunile legale de sistem judecătoresc, competență a instanței judecătorești, structură organizatorică și de administrare, organe de administrare și autoadministrare;
- să cunoască, să interpreteze și să conștientizeze cerințele legii înaintate față de judecător la înfăptuirea justiției întru asigurarea ocrotirii drepturilor și libertăților cetățenilor, intereselor societății etc. (obligațiile judecătorilor, calificarea, atestarea, răspunderea ș.a.)
- să relateze în argumentări generalizările CSM, CSJ, rapoartele de monitorizare, concluziile și recomandările instituțiilor specializate și abilitate inadverențele cadrului legislativ și instituțional referitoare la desfășurarea reformei legislative și instituționale, necesitatea perfecționării, reieșind și din strategiile naționale (privind prevenirea și lupta cu crima organizată și corupția, terorismul, traficul de ființe umane, lupta cu sărăcia etc.).

La nivel de aplicare:

- să interpreteze normele ce țin de statutul judecătorului (independența, imparțialitate, inamovibilitate), asigurarea garanțiilor de înfăptuire a justiției;
- să compare și să argumenteze principiile constituționale de separare și colaborare a puterilor;
- să clasifice și să compare prevederile actelor internaționale și naționale în domeniu în vederea identificării concordanțelor și neconcordanțelor privind asigurarea independenței judiciarului;
- să pregătească și să demonstreze soluții concrete, inclusiv de *lege ferendă*, de ordin practic vizînd crearea mecanismelor de implementare a prevederilor legislației relevante, aplicarea tehnologiilor informaționale moderne, perfecționarea aparatului instanțelor judecătorești, delimitarea competențelor;
- să argumenteze esența unor aspecte problematice ce țin de organizarea judecătorească, structura instituțională, statutul judecătorului, realizarea obligațiilor și responsabilităților;
- să organizeze într-un mod eficient procesul de studiere a unei cauze concrete;

- să traseze planuri, programe(zilnice și de durată) privind activitatea organizatorică și procedurală pentru bună administrare și examinare a cauzelor, interacțiunea cu părțile în proces, cu aparatul de specialitate;
- să selecteze materiale relevante prin utilizarea tehnologiilor informaționale;
- să aplice legislația și hotărârile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în procesul de aplicare și interpretare a normelor relevante .

La nivel de integrare:

- să stabilească rolul și locul instanței judecătorești, a judecătorului ca exponent al puterii judecătorești în asigurarea protecției justițiabililor în contextul normelor de drept internațional și național;
- să aprecieze importanța prevederilor legislative ce țin de independența judiciarului, a judecătorului și, delimitarea competențelor în contextul obligațiilor și responsabilităților;
- să demonstreze capacitatea de a acționa cu fidelitate și transparent în conflictele de interes
- să demonstreze temeinicia prevederilor actelor relevante ce țin de profesionalism, calificare, etica profesională etc și asigurarea reală la nivel statal și personal;
- să aprecieze și prezică evoluția în perspectivă a legislației ce reglementează principiile organizatorice ale sistemului judecătoresc în aspectul dreptului comunitar;
- să elaboreze și să recomande un proiect de concept de armonizare legislativă și instituțională în domeniu reieșind din studiul efectuat de sinestătător;
- să realizeze redactarea unor propuneri concrete ce ar contribui la perfecționarea pregătirii inițiale la disciplina respectivă (îmbunătățirea curriculei, metodologiilor , aspectelor organizatorice în cadrul INJ s.a.);
- să formuleze deprinderi de operativitate, obiectivitate, independență, imparțialitate, să desfășoare activitate individuală și în grup (colectivă) întru realizarea prevederilor curriculei;
- să evalueze și să estimeze propunerile altor audienți, inclusiv coechipieri, să argumenteze dezacordul (în caz de existență).

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Obiectivele de referință	Conținuturi
<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască actele legislative naționale ce reglementează principiile organizatorice ale sistemului judecătoresc; - să relateze principiile internaționale și naționale de definire a autorității judecătorești ca ramură a puterii de stat; - să cunoască principiile puterii judecătorești recunoscute de jurisprudența Curții Constituționale - să determine funcția statală de înfăptuire a justiției propriie numai instanțelor judecătorești. - să expună garanțiile de înfăptuire a justiției; - să definească noțiunea independenței puterii judecătorești; - să cunoască și să se expună principiul separației și colaborării puterilor: legislativă, executivă și judecătorească; - să cunoască evoluția cadrului legislativ privind principiile de organizare și funcționare a sistemului judecătoresc în Republica Moldova; 	<p>Tema 1. Puterea judecătorească. Sistemul judecătoresc. Secretariatul instanței judecătorești.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puterea judecătorească. Principiile constituționale și legislative 2. Sarcinile și principiile de înfăptuire a justiției. Instanțele judecătorești. 3. Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești. 4. Activitatea secretariatului instanței judecătorești. Ținerea lucrărilor de secretariat în judecătorii și curțile de apel.

- să argumenteze dispozițiile constituționale de „separare” și „conlucrare” a puterilor în stat;
- să identifice sistemul instanțelor judecătorești, să delimiteze competența funcțională și structura unei judecătories, curți de apel și a CSJ;
- să cunoască modul de întocmire a programelor de activitate în interacțiune cu președintele și secretariatul instanței judecătories;
- să poată programa activitatea sa zilnică în scopul bunei organizări a procesului de judecată;
- să identifice la fiecare etapă problemele legate de ținerea lucrărilor de secretariat în conexiune cu prevederile legislației procedurale
- să traseze planuri, programe(zilnice și de durată) privind activitatea organizatorică și procedurală pentru bună administrare și examinare a cauzelor, interacțiunea cu părțile în proces, cu aparatul de specialitate.
- să desfășoare activități concrete organizatorice întru soluționarea problemelor ce țin de organizarea procesului de judecată;
- să evalueze măsurile cu caracter organizatoric privind mersul unui dosar în instanța de judecată pînă la transmiterea hotărîrii spre executare;
- să cunoască activitatea privind ținerea lucrărilor de secretariat în judecătories și curțile de apel;
- să explice prevederile actelor normative relevante privind lucrările de secretariat;
- să delimiteze competențele președintelui, judecătorului și secretariatului;
- să stabilească legalitatea acțiunilor persoanelor responsabile de înregistrarea și transmiterea dosarelor spre examinare judecătorului desemnat;
- să explice noțiunile de „repartizare aleatorie a cauzelor”, „termen rezonabil”, „administrarea cauzei”;
- să explice necesitatea respectării prevederilor Instrucțiunii cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în judecătories și curțile de apel întru asigurarea unei eficiente administrări a cauzei în fața primei instanțe;
- să argumenteze necesitatea aplicării tehnologiilor informaționale în activitatea de administrare și efectuare a justiției

- să cunoască evoluția cadrului legislativ privind principiile de organizare și funcționare a sistemului judecătoriesc în Republica Moldova;
- să determine organele de autoadministrare și administrare judecătoriescă;
- să cunoască anumite criterii distinctive ale organelor de autoadministrare și administrare

Tema 2. Autoadministrarea și administrarea judecătoriescă. Delimitarea competențelor.

1. Organele de autoadministrare și administrare judecătoriescă.
2. Consiliul Superior al Magistraturii.
3. Adunarea Generală a Judecătorilor.

<p>judecătorească, să delimiteze competența lor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să delimiteze competența și să argumenteze rolul Consiliului Superior al Magistraturii în formarea sistemului judecătoresc; - să se expună argumentat referitor la extinderea competențelor Adunării Generale a Judecătorilor; - să delimiteze competența și să argumenteze rolul Ministerului Justiției crearea mecanismelor privind asigurarea independenței sistemului judecătoresc în interacțiune cu Consiliul Superior al Magistraturii; - să expună formele de control asupra instanțelor judecătorești; - să delimiteze verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției; - să stabilească formele și metodele de asistență metodică necesare unui judecător, inclusiv unui judecător începător; - să argumenteze necesitatea interacțiunii Curții Supreme de Justiție cu Consiliul Superior al Magistraturii și președinții instanțelor judecătorești; 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ministerul Justiției. 5. Curtea Supremă de Justiție.
<ul style="list-style-type: none"> - să determine rolul judecătorului în îndeplinirea justiției – unicul exponent al puterii judecătorești; - să relateze prevederile actelor naționale și internaționale cu privire la statutul judecătorului; - să identifice principiile constituționale referitoare la statutul judecătorului; - să delimiteze condițiile și criteriile de selectare a candidaților la funcția de judecător; - să argumenteze favorizarea legală a demisiei judecătorului în aspect comparat cu pensionarea lui, aspecte comune și distinctive; - în baza cazurilor din practica activității Consiliului Superior al Magistraturii să determine asupra unei hotărâri adoptate în privința judecătorilor concreți; - să delimiteze drepturile și îndatoririle judecătorului; - să cunoască și să aprecieze necesitatea respectării restricțiilor de serviciu ale judecătorului și urmările încălcării lor; - să enumere și să se expună asupra temeiurilor de eliberare a judecătorului din funcție; - să cunoască temeiurile privind demisia judecătorului și urmările juridice; - să identifice împuternicirile Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor în lumina prevederilor noii legislații (Legii nr.154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și 	<p>Tema 3. Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Numirea judecătorului în funcție. 2. Drepturile și obligațiile judecătorului. Restricțiile de serviciu ale judecătorului. 3. Suspendarea din funcție și detașarea judecătorului. 4. Temeiurile de eliberare a judecătorului din funcție. 5. Demisia judecătorului. 6. Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor.

<p>cariera judecătorilor);</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - să înțeleagă conținutul reglementărilor legale privind independența judiciarului în general și a judecătorului în particular; - să determine garanțiile constituționale și cele legale; - să argumenteze noțiunile de „inamovibilitate” și „inviolabilitate” a judecătorului; - să interpreteze noțiunile de „independență”, „imparțialitate” și „inamovibilitate” în lumina Cartei Europene privind statutul judecătorului; - să determine reglementările procedurale care asigură independența judecătorului (CPC, CPP, CCA); - să delimiteze temeiurile și modul de promovare într-o instanță superioară și la o funcție de conducere în sistemul judecătoresc; - să delimiteze formele de transfer și rolul judecătorului în realizarea prevederilor relevante; - să explice temeiurile de răspundere penală a judecătorului și să identifice organele competente; - să delimiteze definiția de „imunitate” pentru situațiile de independență și de răspundere a judecătorului; - să identifice particularitățile generale și cele specifice pentru tragerea la răspundere penală a judecătorului; - să cunoască procedura de identificare și de adoptare a hotărârilor privind tragerea la răspundere penală a judecătorului; - să cunoască modul de contestare a hotărârilor pentru fiecare caz. 	<p>Tema 4. Garanțiile independenței judecătorului.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea independenței judecătorului. 2. Inamovibilitatea și inviolabilitatea judecătorului. 3. Cariera judecătorilor. Transferul judecătorilor.
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice împuternicirile Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor în lumina prevederilor noii legislații (Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor); - să identifice cazurile de evaluare a performanțelor judecătorilor în corespundere de scopul urmărit; - să expună căile de întărire a performanței sistemului judecătoresc; - să identifice procedura de realizare a împuternicirilor Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor ; - să determine interdependența activității Colegiului de de evaluare a performanțelor judecătorilor și Consiliului Superior al Magistraturii. 	<p>Tema 5. Formarea profesională a judecătorului.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea performanțelor judecătorilor. 2. Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor.

<ul style="list-style-type: none"> - să formuleze propuneri de perfecționare a pregătirii inițiale și continue a judecătorului în vederea îmbunătățirii performanței sistemului; - să argumenteze necesitatea autoinstruirii atât în cadrul INJ, cât și pe parcursul activității de judecător; - să compună în mod individual proiectul unui plan tematic de instruire a judecătorului, utilizând metode și procedee studiate. 	
<ul style="list-style-type: none"> -- să determine asigurarea reală a protecției judecătorului și a familiei lui (în baza rapoartelor CSM, rapoartelor de monitorizare, etc.); - să interpreteze reglementările Legii cu privire la statutul judecătorului privind alte garanții sociale ale judecătorului; - să cunoască mecanismele reale privind asigurarea de stat a judecătorului; - să determine prevederile legale privind asigurarea judecătorilor cu mijloace necesare pentru îndeplinirea sarcinilor, în special pentru soluționarea litigiilor într-un termen rezonabil; - să relateze în ce măsură mijloacele alocate instanțelor judecătorești garantează judecătorului îndeplinirea în bune condiții a misiunii lor de desfășurare eficientă a justiției; - să expună punctul său de vedere privind perfecționarea legislației în domeniu, având drept reper recomandările instituțiilor specializate, strategiile și planurile naționale privind perfecționarea continuă a cadrului legislativ și instituțional la compartimentul dat. 	<p><i>Tema 6. Protecția de stat a judecătorului, asigurarea lui materială și socială.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Protecția de stat a judecătorului și a membrilor familiei lui. 2. Asigurarea judecătorului cu pensie.

VII. SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA INDIVIDUALĂ A AUDIENȚILOR

SUBIECTE/PROBLEME	FORME DE REALIZARE	MODALITĂȚI DE EVALUARE
1. <i>Puterea judecătorească. Sistemul judecătoresc. Secretariatul instanței judecătorești.</i>	1. Referate/rezumatate. 2. Analiza datelor statistice.	- prezentarea rezultatelor; - elaborarea articolelor; - publicarea rezumatelor; - participarea la conferințe științifice;
2. <i>Autoadministrarea și administrarea judecătorească. Delimitarea competențelor.</i>	1. Studiu de caz. 2. Studii. 3. Proiecte. 4. Referate.	- prezentarea rezultatelor; - participarea la conferințe științifice; - elaborarea și publicarea articolelor.
3. <i>Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.</i>	1. Studiu de caz. 2. Proiecte. 3. Referate.	- participarea la conferințe științifice; - elaborarea articolelor; - prezentarea rezultatelor.
4. <i>Garanțiile independenței judecătorului.</i>	1. Referate/rezumatate. 2. Proiecte.	- participarea la conferințe științifice; - elaborarea articolelor; - prezentarea rezultatelor.
5. <i>Formarea profesională a judecătorului.</i>	1. Referate/rezumatate. 2. Proiecte.	- participarea la conferințe științifice; - prezentarea rezultatelor.
6. <i>Protecția de stat a judecătorului, asigurarea lui materială și socială.</i>	1. Referate/rezumatate. 2. Proiecte. 3. Studiul practicii CSM.	- participarea la conferințe; prezentarea rezultatelor; - elaborarea articolelor.

VIII. EVALUAREA DISCIPLINEI

Evaluarea curentă: participarea audienților la dezbateri potrivit conținuturilor și obiectivelor de referință la fiecare subiect, reieșind din sarcinile ce decurg din activitățile de predare – învățare.

Mostra de teste

1. Conform Constituției Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește:

- a. în numele statului;
- b. în numele legii;
- c. în numele poporului.

2. Justiția în cauzele penale se înfăptuiește în numele legii:

- a. numai de către instanțele judecătorești;
- b. de către organelle procuraturii și instanțele judecătorești;
- c. de către organelle de drept și instanțele judecătorești

3. Conform Constituției Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește prin:

- a. Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătorii;
- b. Curtea Constituțională, Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătorii;
- c. Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel, tribunale și judecătorii.

4. Conform Constituției Republicii Moldova, înființarea instanțelor extraordinare:

- a. este permisă în baza tratatelor internaționale;
- b. este interzisă;
- c. este permisă pentru anumite categorii de cauze.

5. Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc pentru prima oară în funcție de:

- a. Președintele Republicii Moldova;
- b. Parlament;
- c. Consiliul Superior al Magistraturii.

6. Judecătorii Curții Supreme de Justiție se numesc în funcție de:

- a. Consiliul Superior al Magistraturii;
- b. Parlament;
- c. Președintele Republicii Moldova.

Testare

Subiectul I: Autoritatea judecătorească

- 1.1. Să se identifice baza juridică a organizării judecătorești.
- 1.2. Să se argumenteze sarcinile instanțelor judecătorești.
- 1.3. Să se evalueze principiile de înfăptuire a justiției.

Subiectul II.

Conform Decretului Președintelui Republicii Moldova N. A fost numit în funcție de judecător al judecătoriei S. În urma analizei datelor statistice pe primul semestru al anului curent s-a constatat o micșorare substanțială a volumului de lucru în judecătoria S. (18 cauze și materiale lunar), pentru un judecător, în același timp în 16 judecătorii din țară volumul lunar constituie peste 70 cauze și materiale).

Prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) judecătorul N.C. a fost transferat în una din judecătoriile menționate (din cele 16) pînă la ameliorarea volumului de lucru.

Apreciați legalitatea hotărîrii CSM, argumentînd conform prevederilor Legii cu privire la statutul judecătorului.

IX. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative naționale

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994 (M.O. nr.1 din 12.08.1994)
2. Legea privind organizarea judecătorească nr.514-XIII din 06.07.1995 (M.O. nr.58/641 din 19.10.1995)
3. Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr.789-XIII din 26.03.1996 (M.O. nr.32-33/323 din 30.05.1996)
4. Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000 (M.O. nr. 57-58/375 din 18.05.2000)
5. Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.95 (M.O. nr.59-60/664 din 26.10.1995)
6. Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19.07.1996 (M.O. nr.64/641 din 03.10.1996)
7. Legea nr.154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor (M.O. nr.190-192/636 din 14.09.2012)
8. Legea cu privire la colegiul de calificare și atestarea judecătorilor nr.949-XIII din 19.07.1996 (M.O. nr.61-62/605 din 20.09.1996)
9. Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19.07.1996 (M.O. nr.61-62/607 din 20.09.1996)
10. Legea cu privire la conflictul de interese nr.16 din 15.02.2008 (M.O. nr.94-96/351 din 30.05.2008)
11. Codul de procedură penală a Republicii Moldova.
12. Codul de procedură civilă a Republicii Moldova.
13. Codul contravențional
14. Codul muncii
15. Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, Monitorul Oficial nr.194-196/637 din 05.10.2010
16. Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22.03.2012, Monitorul Oficial nr.63/213 din 31.03.2012
17. Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești nr. 59-XVI din 15.03.2007, Monitorul Oficial nr.64-66/296 din 11.05.2007
18. Legea pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice nr. 155 din 21.07.2011, Monitorul Oficial nr.164-165/480 din 04.10.2011
19. Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.98, Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.42-44/247 din 12.03.2004, Monitorul Oficial al R.Moldova nr.111-113/683 din 17.12.1998
20. Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, Monitorul Oficial al R.Moldova nr.35-38/148 din 03.03.2006

Acte internaționale și regionale

1. Principiile de bază cu privire la independența judecătorului (adoptate de Congresul al VII-lea al O.N.U. asupra combaterii infracțiunilor și tratamentul infractorilor desfășurat în perioada 26.08-06.09.1985 la Milano și avizate prin rezoluțiile nr. 40/32 din 29.11.1985 și 40/146 din 13.12.1985 ale Adunării Generale a O.N.U.).
2. Principii de bază asupra independenței judiciare (adoptate de cel de-al șaptelea Congres al Națiunilor Unite cu privire la „Prevenirea infracțiunii și tratamentul infractorilor” ținut la Milano între 26 august și 06 septembrie 1985 și aprobate prin rezoluțiile Adunării Generale 40/32 din 29 noiembrie 1985 și 40/146 din 13 decembrie 1985).
3. Codul de conduită al funcționarilor însărcinați cu implimentarea legii (adoptat prin Rezoluția Adunării Generale 34/169 din 17 decembrie 1979).
4. Principii călăuzitoare elaborate în scopul înfăptuirii eficiente a Codului de conduită al funcționarilor însărcinați cu menținerea ordinii de drept (adoptate prin Rezoluția Consiliului Economic și Social al ONU la 24 mai 1989).
5. Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing). Rezoluția 40/33 din 29 noiembrie 1985.
6. Carta Universală a Judecătorilor, aprobată în cadrul întrunirii de la Taipei (Taiwan), 17 noiembrie 1999, „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.1, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.263.
7. Recomandarea nr.R(94)12 a Comitetului Miniștrilor, adresată Statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.2, editura Cartier juridic, Chișinău 2006 p.267.
8. Recomandarea nr.R(86)12 a Comitetului Miniștrilor din Statele membre cu privire la măsurile de prevenire și reducere a volumului de lucrări în instanțe „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.3, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.273.
9. Recomandarea nr.R(2000)10 a Comitetului Miniștrilor din Statele membre privind codurile de conduită pentru funcționarii publici „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.4, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.284.
10. Carta Europeană privind statutul judecătorilor, „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.5, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.294
11. Principiile de la Bangalore cu privire la conduita judiciară 2002 „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.6, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.312.
12. Ghidul CEDO pentru rezolvarea conflictului de interese în administrația publică „Administrarea eficientă a justiției”, anexa nr.7, editura Cartier juridic, Chișinău 2006, p.325.
13. Avizul nr.1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE). referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor.
14. Avizul nr.2 (2001) al Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), privind finanțarea și administrarea instanțelor, cu referire la eficiența sistemului judiciar și la art.6 al Convenției Europene privind Drepturile și Libertăților Fundamentale ale Omului.
15. Consiliul Europei și lupta împotriva corupției – Convenția penală privind corupți și raportul explicativ; Convenția civilă privind corupția și raportul explicativ.
16. Avizul nr.3 (2001) al Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE);
- extrase din Constituție, Codul de procedură civilă, Codul de procedură penală;
17. Hotărârile relevante C E D O.
18. Recomandările de la Kiev iunie 2010
19. Declarația CCJE de la Vilnius iunie 2011

Manuale, culegeri, monografii, ediții periodice

1. Administrarea eficientă a justiției: Valeria Șterbeț, Raisa Botezatu, Sergiu Furdui, Vera Macinscaia, Eugenia Fistican, Ion Muruiianu.
2. Culegere de hotărâri explicative (octombrie 2003 – decembrie 2005), editura Cartier juridic, Chișinău, 2006.
3. Manualul judecătorului la examinarea pricinilor civile, coordonator Mihai Poalelungi (grup de autori), editura Cartier juridic, Chișinău 2006.
4. Reforma judiciară și de drept în Republica Moldova: realizări, probleme și perspective, Valeria Șterbeț, Chișinău, 2005.
5. Buletinul Curții Supreme de Justiție.
6. Instrucțiunea cu privire la ținerea lucrărilor de Secretariat în judecătoria și curțile de apel (<http://www.csm.md/legislatia/regulamente>).
7. Regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii, Institutului Național al Justiției (<http://www.csm.md/legislatia/regulamente>).
8. Codul de etică al judecătorului. Hotărârea CSM nr.366/15 din 29.11.2007 (<http://www.csm.md/legislatia/regulamente>).